

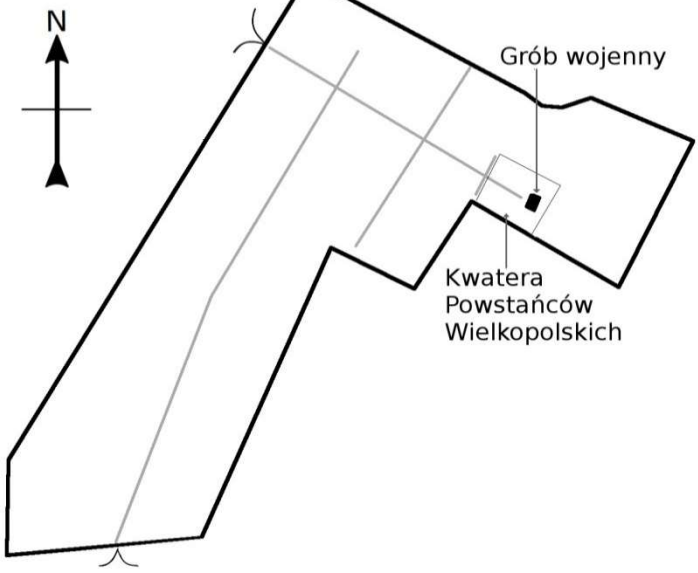
Karta ewidencyjna obiektu grobownictwa wojennego

Gmina: **ŚRODA WLKP.**

Nr ewidencyjny: **3025044_1**

Rodzaj obiektu ¹	Nazwa obiektu	Miejscowość
MOGIŁA ZBIOROWA	GRÓB POWSTAŃCÓW WIELKOPOLSKICH	ŚRODA WIELKOPOLSKA
Zdjęcie – widok ogólny	Kategoria powstanie wielkopolskie 1918-1919	
	Adres województwo / powiat / gmina	WIELKOPOLSKIE / ŚREDZKI / ŚRODA WLKP.
	ulica / lokalizacja opisowa	CMENTARZ PARAFIALNY ul. Nekielska
	Właściciel / zarządca terenu / działka nr	Usługi Komunalne sp. z o.o. / 302504_4.0004.1154
	Kwaterna, rząd / ewent. lokalizacja opisowa	wydzielona kwaterna we wschodniej części cmentarza / 52°14'0.65"N 17°17'10.3"E (52.233514, 17.286194)
	Podstawowa informacja o pochowanych	POWSTAŃCY WIELKOPOLSCY (min. 9 osób): Józef Chałupka, Stefan Łażewski/Łarzewski, Nikodem Muszyński, Stanisław Norkiewicz, Jan Prymas, Ignacy Skotarczak, Roman Szlafrok, Józef Tomaszewski i Stanisław Tomczak
	Datowanie	1935 r.
	Forma ochrony	GRÓB WOJENNY Cmentarz wpisany do rejestru zabytków pod nr. 935/Wlkp/A z 1.09.1998
	Wymiary (szer., głęb., wys.)	397 x 278 x ok. 600 cm
	Material	beton, granit

¹ cmentarz wojenny / kwaterna wojenna / mogiła zbiorowa / grób indywidualny....

Szkic sytuacyjny		Opis obiektu i inskrypcje	
		Mogiła zbiorowa przykryta kostką granitową; z tyłu pomnik w kształcie krzyża na cokole. Mogiła o wymiarach (szer. x dł. x wys., w cm) – 397 x 278 x 20; 3 tablice inskrypcyjne lekko ścięte do frontu: 80 x 60 x 9 (z tyłu) i 4 (od frontu). Dookoła (oprócz tyłu) kostka granitowa w pasie o szer. ok. 50 cm. Pomnik na wydzielonym placu za grobem: 469 x 461 x 31, w rogach cokoliki: 61 x 63 (frontowe) i 58 (tylne) x 40, zwieńczone połówkami kul o wys. ok. 17; postument pod krzyż na fundamencie: 171 x 171 x 22, cokół: 161 x 161 x 155, na nim 3 zwężające się stopnie po ok. 5 cm wys.; zwieńczony krzyżem o wys. ok. 375 cm. Po bokach 3 tablice pamiątkowe – lewa: 100 x 100 x 3, środkowa: 115 x 150 x 5, prawa: 100 x 110 x 3,5. --- Napis na pomniku od frontu: DLA CIEBIE POLSKO I DLA TWEJ CHWAŁY	
Stan zachowania i najważniejsze postulaty konserwatorskie		Bibliografia	Dane dot. osób pochowanych, okoliczności śmierci, pierwotnego miejsca pochówku; historia obiektu itp.
Stan bardzo dobry – niewielkie spękania w obramowaniu od frontu (stan na 2017 r.).		Olszewski W., Jastrząb Ł., <i>Lista strat Powstania Wielkopolskiego</i>, Koszalin 2009 (pozycje 222, 839, 1044, 1232, 1618, 1772, 1909, 2010, 2017). <i>Tobie, Polsko, na śmierć i na życie! Mogiły powstańców wielkopolskich poległych i zmarłych w latach 1918-1920</i>. Poznań-Warszawa 2018. www.powstancywielkopolscy.pl Stowarzyszenie Rodzin Powstańców Wielkopolskich w Środzie Wlkp. [w:] http://www.powstancywielkopolscy.sroda.wlkp.pl/historia.html [dostęp: 30.03.2026 r.].	11.08.1935 r. podczas oficjalnych uroczystości dokonano poświęcenia pomnika, pod którym pochowano szczątki dziewięciu powstańców wielkopolskich ekshumowanych i przeniesionych z różnych mogił zlokalizowanych na terenie cmentarza. Pomnik autorstwa Edwarda Haupta został zniszczony podczas II wojny światowej przez Niemców; odbudowano go w 2008 r. w nieco uproszczonej formie ze środków Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa, Wojewody Wielkopolskiego oraz samorządu Środy Wielkopolskiej. Wykaz pochowanych w załączniku nr 1.
		Załączniki	
		Dokumentacja fotograficzna – stan na 27.03.2017 r. – w wersji elektronicznej. Zdjęcia archiwalne – w wersji elektronicznej. Załącznik nr 1 – wykaz pochowanych.	
Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data, podpis):		Sławomir Józefiak, 05.04.2017 r. / aktualizacja 30.03.2026 r. BB/	